

Opening, welkom en toelichting

Delia Nijdam opent de bijeenkomst en heet iedereen van harte welkom.

We starten met een korte film over wat de omgevingsvisie inhoudt.

De gemeente is wettelijk verplicht een omgevingsvisie vast te stellen. In welke vorm mag iedere gemeente zelf bepalen.

We streven ernaar de concept omgevingsvisie in het eerste kwartaal van 2021 klaar te hebben.

Vaststelling door de gemeenteraad vindt op een later moment plaats.

De gemeente wil de inwoners betrekken bij de totstandkoming van de omgevingsvisie.

Hiertoe is het volgende gebeurd of ingepland:

- Enquête leefbaarheid - bijna 2000 inwoners hebben de enquête ingevuld. De uitkomsten zijn te zien op www.typischtynaarlo.nl onder downloads.
- In gesprek gaan met de inwoners
In de grote kernen heeft aan het begin van het jaar een drietal goed bezochte bijeenkomsten plaatsgevonden. Dit is de vierde bijeenkomst van de kleine kernen, die we in verband met corona organiseren in de raadszaal van het gemeentehuis. In totaal zijn er zeven bijeenkomsten.
- Een schilderwedstrijd voor scholen.
- Advertentie / driehoeksborden met stellingen waarop u kon reageren.
- U vindt informatie en gespreksverslagen op de website www.typischtynaarlo.nl

De aanwezigen stellen zich voor en geven aan welke punten zij belangrijk vinden om over te spreken. Zij noemen:

- Duurzaamheid
- Fietsroute
- Bewaken leefbaarheid en charme kleine kernen
- Woningbouw en voorzieningen
- Vernieuwen van het dorp
- Natuur en landschap

De aanwezige raadsleden zijn vooral aanwezig om horen wat er leeft onder de inwoners. .

De gemeente realiseert zich dat je met het organiseren van dit soort bijeenkomsten niet alle inwoners bereikt. Daarom zijn ook andere middelen ingezet om input op te halen.

De verkregen informatie vanuit alle kanalen neemt de gemeente mee. Tot nu toe blijkt dat de input vrij consistent is. Waar nodig wordt uiteraard verder doorgesproken over onderwerpen.

Daarnaast vinden nog verdiepingsslagen plaats met stakeholders, zoals de provincie, omliggende gemeenten, natuurorganisaties, de Regio Groningen-Assen en woningbouwverenigingen.



Duurzaamheid

Mariëlle Zijlstra vraagt de aanwezigen om 1 woord te noemen dat bij hen opkomt bij duurzaamheid en om aan te geven welke punten aanwezigen belangrijk vinden om te bespreken.

De woorden

Energie – Minder en beter grondstofgebruik – Gezonde wereld – Haalbaarheid – Bomen en planten – Energietransitie.

Bespreekpunten

De bespreekpunten worden hieronder genoemd met daarbij direct de verslaglegging.

Van het aardgas af

- Gasverbruik
Gevraagd wordt of de cijfers van onze gemeente en andere gemeenten bekend zijn. Mariëlle Zijlstra geeft aan dat deze cijfers bekend zijn, maar op dit moment moeilijk te vergelijken zijn met andere gemeenten. Het gasverbruik verschilt in onze gemeente sterk per kern. Dit heeft o.a. te maken met oudbouw en nieuwbouw.
- Gasbesluit
Mariëlle Zijlstra legt uit dat deze landelijk is vastgesteld en dat de gemeente aan de wetgeving moet voldoen. Elke gemeente moet een visie maken hoe we in 2050 aardgasvrij wonen en leven.
Aanwezigen vragen van de gemeente een stimulerende rol hierin.
- Gasleidingennet
Het gasbesluit maakt het gasleidingennet overbodig. Wat gebeurt er met deze leidingen?
Mariëlle Zijlstra geeft aan dat mogelijk hergebruik als waterstofleiding mogelijk is.
- Warmtetransitie
Mariëlle Zijlstra licht de conclusie van de voorverkenning toe: Tynaarlo leent zich onder de huidige technologie niet voor grootschalige warmtennetten.
- Oudere woningen (>60 jaar)
Opgemerkt wordt dat goed nagedacht moet worden hoe het beste omgegaan kan worden met oudere woningen (>60 jaar) en of nieuwbouw in bepaalde situaties niet verstandiger is gelet op de hoge investering die nodig is. Mariëlle Zijlstra geeft aan dat dit thema ook onderwerp van gesprek is aan de Drentse Energietafel.

Rol gemeente

- Initiatieven
Bewoners vragen van de gemeente een actieve rol bij initiatieven. Zoals bijvoorbeeld bij een initiatief om op een bepaalde locatie een zonnepanelenveld(je) te creëren.
De actieve rol kan bijvoorbeeld zijn om gezamenlijk de condities te bepalen waardoor een initiatief een groter draagvlak krijgt.
Ook heeft de gemeente meer (vooral financiële) mogelijkheden om bijvoorbeeld een landschapsarchitect bij duurzaamheidsinitiatieven te betrekken. Bewoners vinden het heel



belangrijk dat duurzaamheidsopties passen in het landschap.

In het algemeen wordt van de gemeente een meer faciliterende en ondersteunende rol gevraagd.

Energiebesparing

- Energiebesparing huidige woningen

Starten met energiebesparende maatregelen in de huidige woningen is op korte termijn mogelijk. Dorpsbelangen geeft aan dat het op dit moment echter niet lukt om inwoners hiervoor te enthousiasmeren. Gevraagd wordt of de gemeente hier beleid voor kan opstellen en haar rol hierin kan pakken.

Hernieuwbare energie

- Tynaarlose opgave (n.a.v. Klimaatakkoord)

- Mariëlle Zijlstra geeft aan dat in 2030 de gemeente Tynaarlo minimaal de helft van het energieverbruik hernieuwd wil opwekken. Er vonden twee onderzoeken hiernaar plaats. Voor de gemeente Tynaarlo kan dit met: zonnepanelen op dak en land, windmolens, biomassa en geothermie.
- Mariëlle Zijlstra geeft aan dat op dit moment zonnevelden bij de zandwinningsplas en het vliegveld Eelde liggen, maar dat dit niet voldoende is. Er moeten andere acceptabele locaties bij komen.
- Geopperd wordt een “zonnepanelendak” boven de A28 te realiseren.
- Een aanwezige geeft aan dat de daken van vooral oudere gebouwen op het industrieterrein constructief niet geschikt zijn voor zonnepanelen en dat het financieel niet rendabel is om deze gebouwen hiervoor aan te passen. Een aantal daken is wel geschikt en hierop liggen zonnepanelen.
- Geopperd wordt om niet alleen aan zonnepanelen te denken maar ook aan CO2 neutraal inkopen.

- Ruimtelijk beleid

Ontwikkelaars van zonneparken benaderen boeren in de omgeving om hun land te mogen gebruiken of kopen. Welke rol neemt de gemeente hierin?

Mariëlle Zijlstra legt uit dat dit vast ligt in het ruimtelijk beleid. Op agrarisch gebied staan wij op dit moment geen zonneparken toe. Er is hiervoor nog geen verder beleid ontwikkeld.

Het feit dat in Tynaarlo een locatie is geweigerd voor de aanleg van een klein zonnepark heeft te maken met het bestemmingsplan op die locatie. Ook met minder dan 200 zonnepalen voldeed deze locatie niet aan de eisen. Aanwezigen vinden het jammer dat de gemeente vasthield aan de regels, omdat deze locatie volgens hen heel geschikt is.

Samenvattend

Het dorp is bereid om energiebesparende maatregelen te nemen, maar kan dit niet alleen.

Hiervoor verwachten zij een meer actieve ondersteunende rol van de gemeente.



Leefbaarheid

Toelichting

Rob van Vliet geeft een korte toelichting en vertelt welke onderwerpen onder leefbaarheid vallen. Het gaat om wonen, verkeer, scholen, winkels en voorzieningen.

Opvattingen en reacties van aanwezigen

Openbaar vervoer

- Er is geen enkele vorm van openbaar vervoer meer in Tynaarlo. De bereikbaarheid per openbaar vervoer is hiermee slecht, terwijl er wel behoefte aan is.
- Tijdelijk is in Tynaarlo een tussenhalte (bij Kluswijs) geweest voor de route Groningen-Assen vv. Hierover waren inwoners heel enthousiast. Ook de verbinding tussen Vries en Zuidlaren is er niet meer. Hieraan is ook behoefte. Zowel voor werknemers op het industrieterrein als jongeren die in Groningen naar school gaan en bij de N34 willen instappen.
- Inwoners zien de tussenhalte graag terugkeren en vragen de gemeente hierover met het OV-bureau en mogelijk andere stakeholders in gesprek te gaan.

Wonen

- Aanwezigen zien dat er sprake is van doorstroming op de woningmarkt in het dorp. Er zijn nieuwe – jonge – gezinnen komen wonen. De nieuwe school is eigenlijk op dit moment alweer te klein.
- Er is behoefte aan seniorenwoningen, zodat men in het dorp kan blijven wonen en de woning beschikbaar komt voor de jongere generatie.
Hier wordt als voorbeeld het realiseren van appartementen in het Univé gebouw in Vries bij genoemd. Men vraagt hoe het gaat met soort initiatieven. Had de gemeente hier een actieve rol in? De gemeente geeft aan dat in dit geval een ontwikkelaar zich bij de gemeente meldde.
Meestal gaat dat op deze wijze, zodra een locatie vrijkomt melden ontwikkelaars zich bij de gemeente.
- Tynaarlo heeft behoefte aan een klein deel nieuwbouw woningen door inbreiding. De verwachting is dat hier behoefte aan is, gezien de doorstroming en het toenemende aantal kinderen op school en de voetbalclub.
- Aangegeven wordt dat de huidige woningmarkt het voor starters vrijwel onmogelijk maakt om een woning te kopen. Tegelijkertijd is er wel behoefte aan betaalbare woningen, zowel aan koop- als huurwoningen. Men ziet hiervoor ook een rol weggelegd voor de woningbouwvereniging.

Economische voorzieningen/recreatie/toerisme

- Aanwezigen geven aan dat er geen behoefte is aan een grote stroom toeristen. Zeker niet als het de zwemplas betreft die bedoeld is voor de dorpsgenoten en hun gasten. Onderhoud rond de zwemplas wordt ook door de inwoners zelf gedaan.
- Wel is er behoefte aan mooie fietstochten door het dorp, waarmee het dorp aantrekkelijk blijft.
- Ontwikkelingen op het gebied van toerisme zouden kunnen zijn uitbreiding van de wandelinfrastructuur en ontwikkeling bij het Zeegser loopje.



Voorgesteld wordt om bestaande wandelroutes/dorpsommetjes te publiceren.
Ter informatie: In het kader van 10 jaar Tynaarlo is een boekje verschenen met 10 routes in Tynaarlo.

Om ouderen en ook jongeren meer te laten bewegen wordt geopperd een sport speelplaats-fitnessplaats in de buitenlucht te creëren.

Overige thema's

- Algemeen: Graag aandacht voor meer beheer en onderhoud van de openbare ruimte. Inwoners houden nu veel zelf bij.
- Gevraagd wordt of er meer afvalbakken geplaatst kunnen worden. De gemeente geeft aan dat deze vraag doorgegeven wordt, maar dat dit onderwerp geen onderdeel uit zal maken van de omgevingsvisie.
- Inwoners geven aan dat veel in hun dorp echt mooi is. Zoals bijvoorbeeld het natuurbad, de nieuwe school, het sportpark met nieuwe kantine en het park.

Vitaal platteland

Rob van Vliet geeft een korte toelichting en vertelt welke onderwerpen onder vitaal platteland vallen. Het gaat om borgen ruimtelijke kwaliteit, verbeteren biodiversiteit en klimaatadaptatie.

Opvattingen en reacties van aanwezigen

- In Tynaarlo is geen wateroverlast. Er is eerder sprake van droogte. Hierover vindt overleg plaats met het Waterschap.
- De balans tussen natuur en landschap, landbouw, biodiversiteit en zandpaden is volgens een aanwezige een mooie mix.
- Aangegeven wordt dat er behoefte is aan uitbreiding van het aantal bomen. Zowel in het dorp als langs de A28 om op die manier de lichtoverlast te beperken op De Es. Hierin zou Dorpsbelangen kunnen samenwerken met de gemeente.
- In Tynaarlo is in toenemende mate sierteelt (bollenteelt), dit ligt vlakbij het Zeegser loopje. Hier vindt vervuiling plaats door het sproeien van gif. Men zou dit graag anders zien.
- Ten aanzien van waterverbruik wordt opgemerkt dat het belangrijk is om niet alleen naar boeren te kijken, maar om ook inwoners te stimuleren minder water te gebruiken. Als voorbeeld wordt genoemd dat mensen in plaats van een zwembadje in de tuin, ook gebruik kunnen maken van het natuurbad.

Afsluiting

Delia Nijdam bedankt een ieder voor de aanwezigheid en inbreng.

Het verslag van dit overleg plaatsen we op de website www.typischtynaarlo.nl en zal door Renate Beugelink aan Dorpsbelangen worden gestuurd.

De informatie die u vanavond heeft gegeven nemen wij mee als input voor de omgevingsvisie.

Corrie Bos

17 september 2020

